

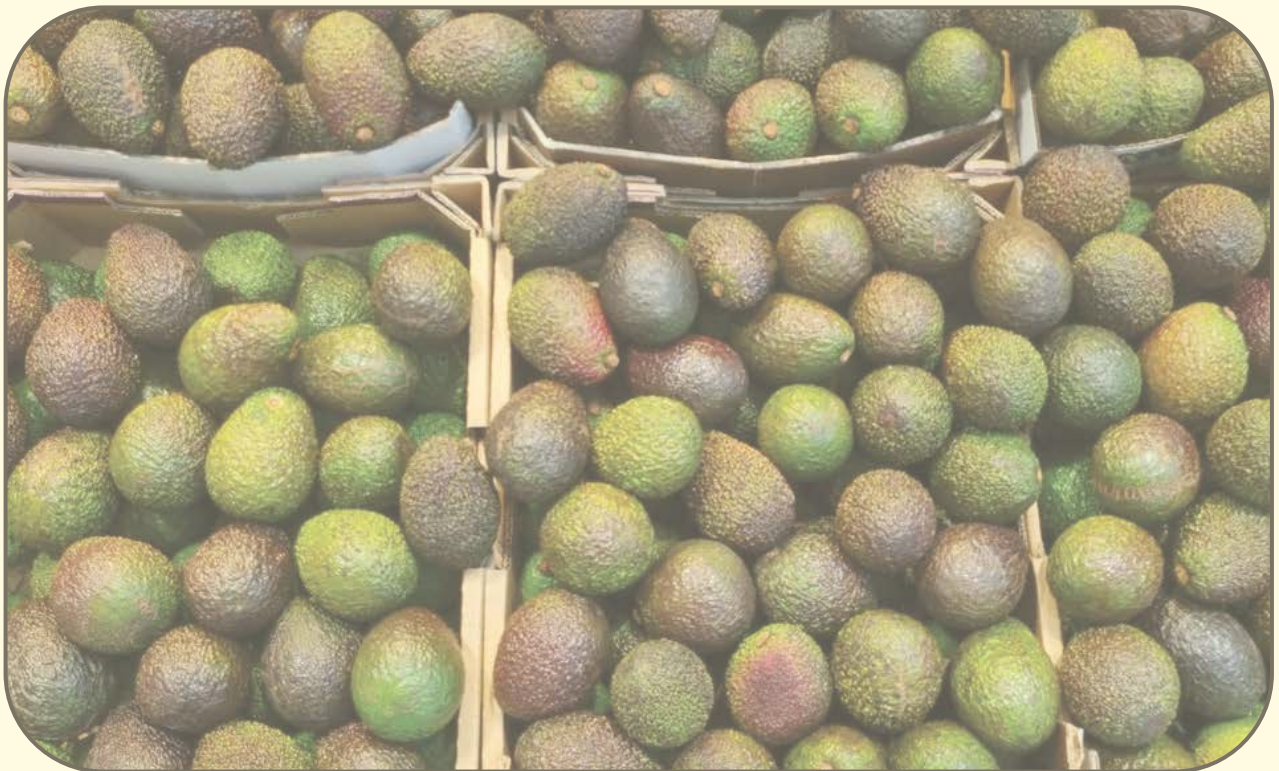

TAA RIFA YA MKUTANO WA PILI WA WADAU WA ZAO LA PARACHICHI

TAREHE: 25 SEPTEMBER, 2025

Yaliyomo

1. UTANGULIZI
2. HOTUBA YA MGENI MGENI RASMI
3. UJUMBE WA VIONGOZI
4. TAARIFA YA UTEKELEZAJI WA MAAZIMIO YA MKUTANO WA KWANZA WA KITAIFA WA ZAO LA PARACHICHI APRILI, 2025.
5. MAWASILISHO
6. MAJADILIANO.
7. MAAZIMIO
8. HITIMISHO

1. UTANGULIZI

Parachichi ni miongoni mwa mazao ya kimkakati nchini Tanzania yenye mchango mkubwa katika kuliingizia taifa fedha za kigeni, kuimarisha mapato ya wadau katika mnyororo wa thamani na kuongeza pato la taifa. Uzalishaji wa zao hili umeendelea kuimarika ambapo kwa kipindi cha mwaka 2021/2022 na 2023/2024 uzalishaji umeongezeka kutoka tani 188,712 hadi tani 198,162. Aidha, katika kipindi hicho, mauzo ya nje yameongezeka kutoka tani 17,711 hadi tani 35,627.02 yenye thamani ya Shilingi bilioni 117.53 na Shilingi bilioni 252.27 mtawalia.

Pamoja na mafanikio hayo, tasnia ya parachichi bado inakabaliwa na changamoto zikiwemo kutokuwepo kwa uwazi na usawa katika soko la ndani, hali inayomsababishia mkulima kupata bei ndogo na kutokunufaika na uzalishaji wa zao hilo. Aidha, changamoto nyingine ni pamoja na uhaba wa miundombinu ya umwagiliaji, ubovu wa barabara za mashambani, ukosefu wa miundombinu ya kukusanya na kuhifadhi parachichi, matumizi duni ya pembejeo na kanuni za kilimo bora cha parachichi. Changamoto hizo zimekuwa zikiathiri ubora wa parachichi, ukosefu wa masoko na kuchangia upotevu.

Katika kukabiliana na hali hiyo, Mamlaka ya Udhibiti wa Nafaka na Mazao Mchanganyiko (COPRA) kwa kushirikiana na TAHA, na Wadau wa zao hilo, iliandaa Mkutano wa Pili wa Wadau wa Zao la Parachichi uliofanyika tarehe 25 Septemba, 2025 katika ukumbi wa Hoteli ya Agreement mkoani Njombe. Mkutano huo uliongozwa na kauli ya “Msimu Mpya, Fursa Mpya, Parachichi kwa Maendeleo ya Tanzania”. Mgeni Rasmi wa mkutano huo alikuwa Mheshimiwa Anthony Mtaka, Mkuu wa Mkoa wa Njombe, ambaye pia alikuwa Mwenyekiti wa mkutano huo.

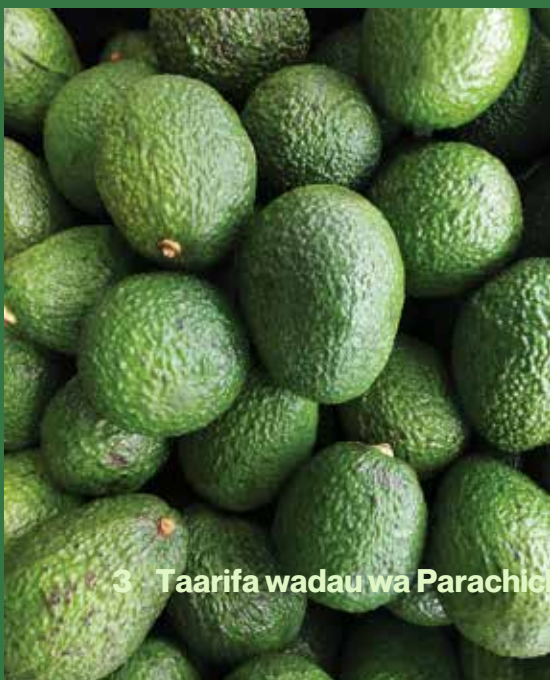

Bi. Irene M. Mlola, Mkurugenzi Mkuu Mamlaka ya Udhibiti Nafaka na Mazao Mchanganyiko.

1.1 Malengo ya Mkutano

Lengo kuu la mkutano huo lilikuwa ni kufungua rasmi msimu wa ununuzi wa parachichi kwa mwaka 2025/2026. Aidha, malengo mahsusi yalikuwa ni pamoja na;

- Kuwasilisha urasimishaji wa usimamizi wa biashara ya zao la parachichi ikijumuisha; wasilisho la kalenda ya msimu (msimu mdogo na mkubwa), rasimu ya Kanuni za Usimamizi ya zap la Parachichi; usajili wa wanunuzi na wakala wa ununuzi, utambuzi wa wavunaji, utaratibu wa kupata kibali cha uvunaji, utambuzi wa madaraja (Daraja la kwanza, Daraja la pili na Daraja la viwandani, Kiambatisho Na. 1), uanzishwaji wa vituo vya kukusanyia na kununua parachichi (collection and buying centers) na usimamizi wa bei ya parachichi,
- Kupokea na kujadili taarifa ya utekelezaji wa maazimio ya Mkutano wa Kwanza wa Kitaifa wa Wadau wa zao la Parachichi uliofanyika tarehe 4 Aprili, 2025 Jijini Dodoma, na
- Kuibua na kupokea mapendekezo ya kisera yatakayoweza kutatua changamoto na kusaidia ukuaji endelevu wa tasnia ya parachichi nchini.

3 Taarifa wadau wa Parachichi

1.2 Ajenda za Mkutano

- a) Kufungua rasmi msimu wa ununuzi wa parachichi kwa mwaka 2025/2026.
- b) Kuwasilisha taarifa ya utekelezaji wa maazimio ya Wadau wa zao la Parachichi wa Aprili 2025.
- c) Kupokea mawasilisho kuhusu maendeleo na usimamizi wa tasnia ya parachichi nchini.
- d) Majadiliano.
- e) Kufunga mkutano.

1.3 Washiriki wa Mkutano

Jumla ya wadau 425 walishiriki mkutano huo kutoka makundi mbalimbali ya kiwemo:

- i. Viongozi na Maafisa kutoka taasisi za Serikali na Binafsi,
- ii. Wakuu wa Wilaya kutoka mikoa ya uzalishaji wa parachichi,
- iii. Wakurugenzi wa Halmashauri, Makatibu Tawala Wasaidizi Uchumi na Uzalishaji, Maafisa Kilimo ngazi ya Mkoa na Wilaya kutoka mikoa ya uzalishaji wa parachichi,
- iv. Vyama vya wakulima (AMCOS na Vikundi) kutoka mikoa ya uzalishaji wa parachichi,
- v. Wanunuzi na wachakakaji,
- vi. Wabia wa maendeleo,
- vii. Taasisi za kifedha,
- viii. Taasisi za mawasiliano, na
- ix. Waandishi wa vyombo vya habari.

Kufungua Mkutano na Salamu za Viongozi

Mkutano wa Pili wa Kitaifa wa wadau wa zao la parachichi ulifunguliwa na Mhe. Anthony Mtaka, Mkuu wa Mkoa Njombe, ambapo kabla ya ufunguzi rasmi Bi. Irene M. Mlola, Mkurugenzi Mkuu wa COPRA aliwatambulisha washiriki na kuelezea muundo wa mkutano.

1.4 Salamu za Viongozi

Viongozi mbalimbali walipata nafasi ya kutoa salamu kama ifuatavyo;

1.4.1 Salamu kutoka kwa Katibu Tawala Mkoa wa Njombe

Bi. Judica H. Omari, Katibu tawala Mkoa wa Njombe alitoa salamu kwa niaba ya Makatibu Tawala kutoka mikoa yote inayozalisha parachichi nchini. Bi. Judica alipongeza Wizara ya Kilimo na COPRA kwa kuchagua Njombe kuwa mwenyeji wa mkutano wa pili wa wadau wa zao la parachichi.

2. HOTUBA YA MGENI MGENI RASMI

Mheshimiwa Anthony Mtaka, Mkuu wa Mkoa wa Njombe na Mgeni Rasmi katika hotuba yake alisisitiza umuhimu wa kufanya kazi kwa ushirikiano na kutumia kikamilifu fursa zilizopo katika soko la kimataifa la parachichi. Miongoni mwa masuala muhimu aliyozungumzia ni changamoto ya uwepo wa mageti mengi ya kutoza ushuru wakati wa usafirishaji wa parachichi.

Mgeni rasmi alitoa wito kwa Wakurugenzi Watendaji katika maeneo ya uzalishaji kuhakikisha wanaweka mazingira wezeshi kwa wakulima, ikiwemo kuboresha miundombinu, ili ukusanyaji wa mapato uendane na kiwango cha uwekezaji na usiwe mzigo kwa wadau. Vilevile, aliahidi kuwa suala hilo litashughulikiwa kwa ukamilifu.

Akiendelea na hotuba yake, Mheshimiwa Mtaka aliwataka Wakurugenzi wa Halmashauri na Wakuu wa Wilaya kuhakikisha kuwa tasnia ya parachichi inaendeshwa kwa utaratibu unaolinda maslahi ya wakulima na wafanyabiashara. Akitaja zao la parachichi kama “*lulu ya Njombe*”, alihimiza wakulima kuuza mazao yao kwa wakati ili kuepuka kuharibika na kupoteza ubora jambo ambalo linaweza kuathiri ushindani wa parachichi ya Tanzania katika soko la kimataifa.

Aidha, alitoa wito maalumu kuhusu ukusanyaji wa ushuru, akisema: “Wakuu wa Wilaya na Wakurugenzi, tengenezeni utaratibu mzuri wa kushughulikia zao la parachichi hasa linapofika getini. Muwe na mfumo wa ukusanyaji ushuru usiowakandamiza wafanyabiashara, bali uwe rafiki na unaolinda thamani ya zao hili muhimu.”

Mheshimiwa mgeni rasmi alisisitiza kuwa viongozi wa mikoa na halmashauri wanapaswa kuwa wabunifu katika kuanzisha vyanzo vya mapato ambavyo haviwadhuru wadau, bali vinaongeza tija, ufanisi na uendeleu wa sekta. Kwa ujumla hotuba ya mgeni rasmi ilisisitiza masuala makuu yafuatayo: zao la parachichi ni fursa kubwa kwa taifa, umuhimu wa ushirikiano mkubwa kati ya Serikali na wadau wa sekta binafsi ili kuendeleza na kulinda thamani ya parachichi na kwamba mfumo wa ukusanyaji wa mapato na ushuru lazima uendane na tija na usiwe kikwazo kwa wakulima au wasafirishaji/wanunuzi wa parachichi.

“Zao la Parachichi ni Lulu ya Njombe,” - Mhe. Antony Mtaka, Mkuu wa Mkoa wa Njombe na Mgeni Rasmi katika Mkutano wa Kitaifa wa Wadau wa zao la Parachichi. Mkutano huu ulifanyika katika hotel ya Agreement Njombe.

3. Ujumbe wa Viongozi

Salamu kutoka kwa Naibu Katibu Mkuu Wizara ya Kilimo, Dkt. Stephen Nindi.

Kwa niaba ya Katibu Mkuu Wizara ya Kilimo, Naibu Katibu Mkuu alisema kuwa Serikali inatambua na kuthamini mchango wa wadau wa sekta ndogo ya parachichi ambao wamekuwa wakifanya jitihada katika kuendeleza zao hilo. Dkt Nindi alisisitiza kuwa jitihada hizo zimechangia kwa kiasi kikubwa kufanya zao la parachichi kuitwa “dhahabu ya kijani.” Kadhalika, alibainisha kuwa Wizara ya Kilimo itaendelea kushirikiana na wadau hao katika kuboresha sera, sheria, kanuni na taratibu mbalimbali zinazohusu tasnia hiyo.

Alibainisha kuwa wadau wa sekta binafsi wana nafasi muhimu katika kuishauri Serikali ili kuboresha mifumo ya uzalishaji na biashara, kwa lengo la kuhakikisha zao la parachichi linaendelea kuwanufaisha Watanzania na kuongeza mchango wake katika uchumi wa taifa. Aliendelea kusisitiza kuwa kama nchi bado kuna kazi kubwa ya kufanya katika kuhakikisha Tanzania inabaki kuwa mshindani mkuu kwenye masoko ya kimataifa ya parachichi, “hivyo kulifanya kombe libaki Tanzania na kuwanufaisha Watanzania kwa ujumla”.

Dkt. Nindi pia alieleza juhudi za Serikali za kuanzisha COPRA, ikiwa ni hatua ya kutambua mchango wa mazao yasiyo na bodi. Vilevile, Serikali inaendelea kutekeleza programu ya BBT katika kuimarisha huduma za ugani kwa zao la parachichi kwa lengo la kuchagiza huduma za ugani ili kuwafikia wakulima wengi. Dkt Nindi alimalizia kwa kusisitiza kuwa Serikali itaendelea kushirikiana kwa karibu na sekta binafsi, na kuhimiza kuendelea kufanya mambo nje ya utaratibu uliozoeleka, mtazamo ambao umekuwa msingi muhimu wa mafanikio ya tasnia ya parachichi nchini.

Dkt. Stephe Nindi, Naibu Katibu Mkuu Wizara ya Kilimo.

Salamu kutoka Afisa Mtendaji Mkuu wa TAHA

Bi. Jacqueline Mkindi, Afisa Mtendaji Mkuu wa TAHA, kwa niaba ya Sekta Binafsi, alitoa shukrani kwa wadau wote wa umma na sekta binafsi kwa kushiriki mkutano huo muhimu wa kuweka vipaumbele, maono na ramani ya maendeleo ya tasnia kwa ujumla. Aidha, alieleza jinsi tasnia ya mazao ya bustani inavyoendelea kukua kwa kasi katika na hivyo kuishukuru Serikali kupitia Wizara ya Kilimo kwa kuwa balozi mkubwa wa sekta hiyo.

Bi. Mkindi aliahidi kuwa TAHA itaendelea kushirikiana na Serikali kupitia Wizara ya Kilimo pamoja na taasisi za COPRA, TPHPA, Halmashauri na wadau wote wa sekta binafsi. Alimalizia kwa kusisitiza kuwa matarajio ya sekta binafsi ni kuendelea mashirikiano ya kimkakati na sekta ya umma ili kuhakikisha thamani ya parachichi la Tanzania inalindwa. Aidha, alitarajia kuwepo kwa umakini mkubwa katika kuanzisha na kutekeleza sera na mikakati mbalimbali itakayoweza kukuza biashara badala ya kuzuia maendeleo ya sekta.

Dkt. Jackline MKindi, Afisa Mtendaji Mkuu TAHA.

4. TAARIFA YA UTEKELEZAJI WA MAAZIMIO YA MKUTANO WA KWANZA WA KITAIFA WA ZAO LA PARACHICHI APRILI, 2025

Wasilisho la utekelezaji kutoka COPRA.

Mkurugenzi Mkuu wa COPRA Bi. Irene M. Mlola alitoa taarifa ya utekelezaji wa maazimio ya mkutano wa kwanza wa wadau kama inavyoonekana katika jedwali lifuatalo.

NA.	AZIMIO	UTEKELEZAJI	MUHUSIKA
1	Uratibu wa huduma za ugani (BBT Ugani).	COPRA inakamalisha taratibu za kuajiri vijana 50 kupitia mpango wa BBT-Ugani ambao kwa awamu ya kwanza watasambazwa katika mikoa ya Nyanda za Juu Kusini (Mbeya, Iringa, Njombe na Songwe).	COPRA
2	Usimamizi wa ubora na usajili wa wadau wa mnyororo wa thamani, pamoja na uthibitishaji na elimu ya sheria ndogo.	COPRA imeandaa kanuni za usimamizi wa zao la parachichi chini ya Sheria ya Usalama wa Chakula, Sura 249 na zitaanza kutumika msimu mkubwa. Elimu itaanza kutolewa mwezi Novemba, 2025 kikanda (Nyanda za Juu Kusini, Kaskazini, na Magharibi).	COPRA
3	Kuratibu masoko na bei elekezi.	Urasimishaji wa uratibu wa masoko umekamilika ambao utaanza kutumika msimu huu. COPRA imeandaa wasilisho kuhusu bei anzia ambalo litawasilishwa katika mkutano huu.	COPRA
4	Usambazaji wa miche kwa mpango wa ruzuku.	COPRA itasambaza miche milioni moja kwa mpango wa ruzuku ambapo kwa awamu ya kwanza itasambazwa katika mikoa ya Nyanda za Juu kusini. COPRA ipo katika hatua za manunuzi (procument) za wazalishaji miche. Miche itaanza kusambazwa mwishoni mwa mwezi Oktoba kwa wakulima watakaokuwa wamesajiliwa.	COPRA

NA.	AZIMIO	UTEKELEZAJI	MUHUSIKA
5	Usambazaji wa mbolea kwa mpango wa ruzuku	<p>TFRA kwa kushirikia na TFC wameteua kampuni ya GUAVAY kusambaza tani 2,000 za mbolea aina ya HAKIKA NPK kwa Mpango wa Ruzuku kwa ajili ya zao la parachichi.</p> <p>Aidha, utafiti wa mbolea maalum ya parachichi umekamilika kwa ushirikiano wa TARI, TFRA na kampuni ya ITRACOM na itanza kusambazwa kwa Mpango wa Ruzuku kuanzia msimu huu wa kilimo kupitia TFC.</p>	TFRA, TFC
6	NirC kuchimba visima vitakavyotumika kwenye umwagiliaji wa mashamba ya Parachichi.	<p>Katika bajeti ya mwaka 20225/2026 Wizara ya Kilimo kupitia Tume ya Taifa ya Umwagiliaji imetenga fedha kwa ajili ya kuwezesha wakulima wa parachchichi kupata miundombinu ya umwagiliaji katika mashamba yao.</p>	NirC
7	TPHPA kutoa viuatilifu vya zao la parachichi kwa mpango wa ruzuku	<p>TPHPA imesambaza lita 8,800 za viuatilifu mbalimbali kwa wakulima kwenye maeneo ya uzalishaji kwa mpango wa ruzuku.</p>	TPHPA
8	Tume ya Maendeleo ya Ushirika kuanzisha Vyama vya Ushirikas vya zao la parachichi.	<p>Uhamasishaji umefanyika ambapo jumla ya Vyama vya Ushirika sita (6) vimetanua wigo kwa kubadilisha masharti yao na kuongeza zao la parachichi hivyo kufanya vyama 37 vyenye jumla ya wanachama 4,048 kutoka 31 vilivyokuwepo awali katika Mikoa ya Njombe, Mbeya, Iringa na Kagera.</p>	TCDC

4.1. TAARIFA YA UTEKELEZAJI KUTOKA TFRA, TOSCI, NIRC & TCDC

Wawakilishi wa taasisi hizi walitoa taarifa za utekelezaji wa mkutano huo kama ifuatavyo:

2.2.1 TFRA

TFRA ilieleza kuwa, kwa kushirikiana na kiwanda cha Itracom Industries, mbolea maalum kwa zao la parachichi zimezalishwa kupitia kiwanda hicho ambazo ni Fomi Jr kwa miche midogo na Fomi Super kwa miti mikubwa na zitaazwa kwa bei ya ruzuku.

2.2.2 TOSCI

TOSCI ilieleza kuhusu utambuzi wa aina tano (5) za parachichi ambazo ni: Hass, Pinkerton, Fuerte, Ex - Kulu na Booth 7. Aidha, ilielezwa kuwa aina hizo zimeshasajiliwa. Vilevile, ilieleza kuwa jumla ya wazalishaji wa miche 625 wameshasajiliwa nchini.

2.2.3 NiRC

NiRC ilitoa taarifa kuhusu sababu za kuchelewa kwa huduma ya kuchimba visima katika mashamba ya parachichi ambayo ni changamoto ya upatikanaji vifaa. Ilielezwa kuwa Tume itachimba visima vya bure kwa vikundi vya wakulima wenye ekari 40 au zaidi na wakulima wadogo watachimbiwa kwa ruzuku ya asimilia 80 Aidha, ilielezwa kuwa, Tume hiyo itahakikisha mitambo inasambazwa kwenye mikoa husika kwa ajili ya uchimbaji wa visima kwa ajili ya wakulima wa parachichi.

2.2.4 TCDC

TCDC ilieleza kuwa itaendelea kuhamasisha wakulima kuanzisha vyama vya ushirika vya parachichi. Ilielezwa kuwa jumla ya vyama vya ushirika 37 vyenye jumla ya wanachama 4,048 vimeongeza wigo na kuongeza zao la parachichi katika mikoa ya Njombe, Mbeya, Iringa na Kagera. Kadhalika, Tume itashirikiana na Halmashauri katika maeneo ya uzalishaji wa zao la parachichi katika kutoa mafunzo ya uongezaji thamani wa parachichi.

Wadau mbalimbali wa zao la Parachichi wakifuatilia mawasilisho mbalimbali wakati wa kikao cha wadau wa zao hilo kilichofanyika Mkoa wa Njombe

5. Mawasilisho

3.1 Wasilisho kuhusu Urasimishaji wa Biashara ya Parachichi – COPRA

Kwa niaba ya Mkurugenzi Mkuu wa COPRA, Dkt. Yasinta Nzogela aliwasilisha mada kuhusu urasimishaji wa biashara ya parachichi. Dkt. Yasinta alieleza kuhusu COPRA kuanzisha kanuni ya usimamizi wa zao la Parachichi kama hatua muhimu ya urasimishaji wa shughuli katika mnyororo wa thamani wa parachichi, ikiwemo biashara ya parachichi. Dkt Yasinta alieleza lengo la urasimishaji ni kuimarisha usimamizi wa tasnia hiyo kwa manufaa ya wadau wote katika mnyororo wa thamani. Aidha, alieleza maeneo makuu ya utekelezaji wa Kanuni za Parachichi kama ifuatavyo;

Utekelezaji Kanuni za Parachichi

- Ufunguzi wa msimu (msimu mdogo na msimu mkubwa),
- Matumizi ya kalenda ya msimu wa ununuzi,
- Usajili wa wadau (wanunuzi, wakala wa ununuzi),
- Utambuzi na usajili wa wavunaji,

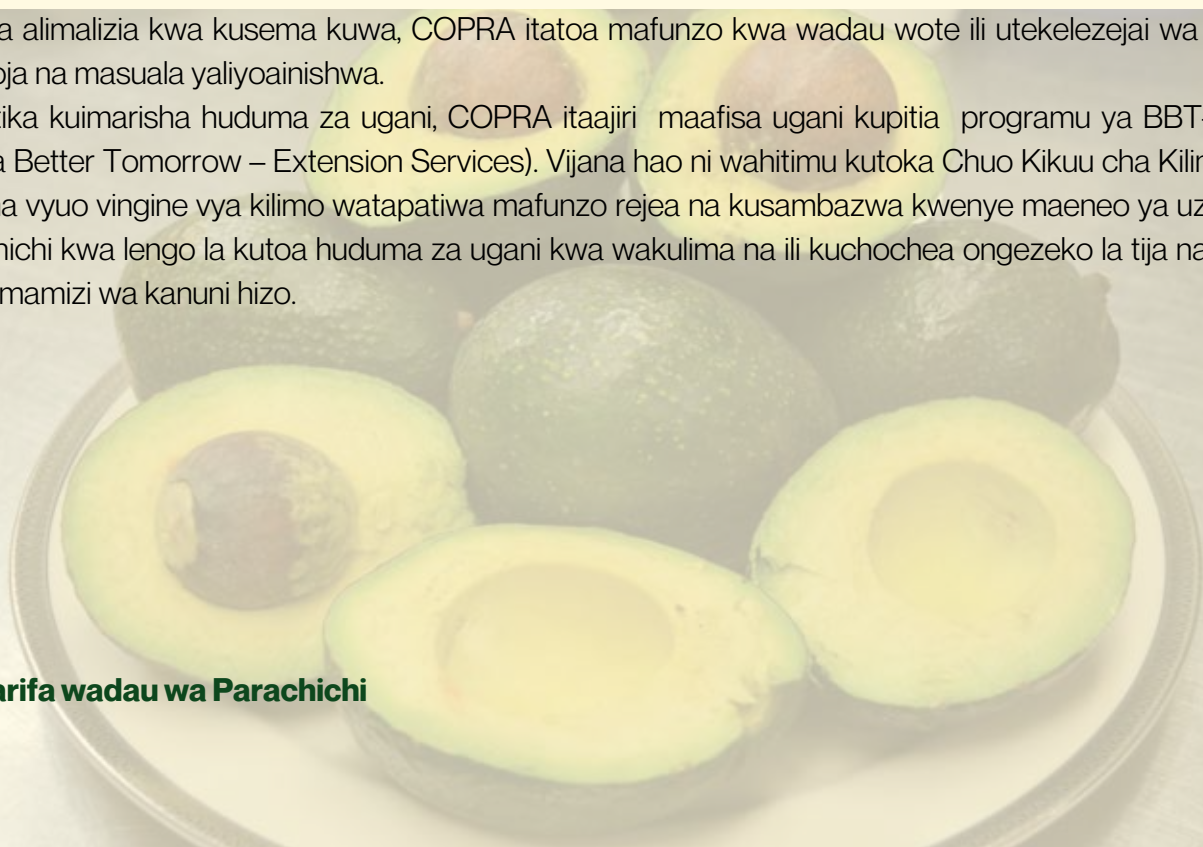
Utekelezaji Kanuni za Parachichi

- Utaratibu wa kupata vibali vya kuvuna na kusafirisha parachichi,
- Utambuzi na matumizi ya madaraja (Daraja la kwanza, Daraja la pili, Daraja la viwandani (Kiambatisho Na.3),
- Kuanzishwa kwa vituo rasmi vya ununuzi wa parachichi, na
- Usimamizi wa bei ya parachichi.

Dr. Yasinta alimalizia kwa kusema kuwa, COPRA itatoa mafunzo kwa wadau wote ili utekelezaji wa kanuni hizo pamoja na masuala yaliyoainishwa.

Aidha, katika kuimarisha huduma za ugani, COPRA itaajiri maafisa ugani kupitia programu ya BBT–Ugani (Building a Better Tomorrow – Extension Services). Vijana hao ni wahitimu kutoka Chuo Kikuu cha Kilimo cha Sokoine na vyuo vingine vya kilimo watapatiwa mafunzo rejea na kusambazwa kwenye maeneo ya uzalishaji wa parachichi kwa lengo la kutoa huduma za ugani kwa wakulima na ili kuchochea ongezeko la tija na ubora kupitia usimamizi wa kanuni hizo.

10 Taarifa wadau wa Parachichi

3.2 Wasilisho kuhusu ‘Compliance’ ya Soko la Parachichi - TPHPA

Mwasilishaji alitoa taarifa kuhusu matakwa ya masoko ya kimataifa, akieleza kuwa kila soko lina vigezo vya ubora vinavyohitaji kufuatwa kabla ya usafirishaji. Alieleza kuwa hatua za pest analysis na traceability zimeanza kutekelezwa kupitia tafiti katika maeneo ya uzalishaji kama hatua mojawapo ya kukidhi matakwa ya masoko.

3.3. Wasilisho kuhusu Hali ya Masoko –TAHA

Afisa Mtendaji Mkuu wa TAHA alieleza kuwa, tasnia ya parachichi imeendelea kukua kwa kasi, ikichangia ongezeko la mapato ya wakulima na pato la taifa. Alisisitiza umuhimu wa elimu kwa wakulima kuhusu kuzingatia madaraja ya ubora na uthibiti (certification) ili kuongeza thamani ya mazao. Aidha, alieleza kuwa Tanzania imekuwa miongoni mwa wauzaji wakubwa wa parachichi barani Afrika, ikizishinda baadhi ya nchi kama Israel na Spain katika soko la Afrika Kusini, India na Ulaya. Alisema, usafirishaji wa parachichi nje ya nchi umeongezeka kwa zaidi ya asilimia 101, kutoka tani 17,711 mwaka 2021/22 hadi tani 35,627 mwaka 2023/24. Hili ni ushahidi wa wazi kuwa tasnia hii ina nguvu kubwa. Ni muhimu kwa wadau wote kuchukua hatua madhubuti kuweka vipaumbele na dira ya pamoja ili kuongeza uzalishaji na ushindani wa parachichi ndani na nje ya nchi. Alimalizia kwa kusema, TAHA itaendelea kushirikiana na wadau kuendeleza na kulinda tasnia hii kupitia sera na mikakati inayoongoza sekta binafsi.

3.4. Wasilisho kuhusu Usimamizi wa Bei Anzia – COPRA

Bw. Kamwesige Mtembei, Mkurugenzi wa Idara ya Oparesheni na Udhibiti Ubora kutoka COPRA aliwasilisha kuhusu namna COPRA itakavyosimamia bei anzia sambamba urasimishaji wa usimamizi wa biashara ya parachichi nchini. Alieleza namna mjengeko wa bei anzia unavyoweza kupatikana hapa nchini kuwa ni gharama ya uzalishaji kutoka kwa mkulima, vituo vya kufangasha, tozo mbalimbali na gharama za usafirishaji.

Mkurugenzi Kamwesige alisema kuwa, katika hatua za suala zima la urasimishaji wa biashara ya parachichi hapa nchini, COPRA itakuwa inatoa bei anzia ya parachichi kila wiki katika msimu mkubwa kwa kufuata madaraja ya uzalishaji ambapo wasimamizi watakuwa ni Mikoa na Halmashauri katika maeneo ya uzalishaji. Utekezaji wake utahusisha kuundwa kwa kamati maalum ya upangaji bei anzia ambayo itakuwa inajadiliana kabla ya Kikao cha Wadau Mwanzoni mwa msimu.

Aliendelea kusema, COPRA inasisitiza kuwa kila mfanyabiashara wa zao la parachichi kununua kwa kufuata bei anzia itakayokuwa ikitolewa kila wiki kulingana na kanda/mikoa ya uzalishaji, aidha alimalizia kwa kueleza kuwa, mdau yeyote atakayekiuka au kuenenda biashara kinyume na utaratibu, sheria itafuata mkondo wake.

6. MAJADILIANO

Katika mjadala wa pamoja, hoja na maoni mbalimbali ya kisera na kiutendaji yalitolewa na wadau. Miongoni wa maeneo yaliyojadiliwa ni:

Maeneo

- Magonjwa ya parachichi,
- Mikopo kwa wakulima wa parachichi,
- Masuala ya uthibitishaji (certification),
- Changamoto ya umiliki wa ardhi kwa wakulima,
- Ujumuishaji wa masoko Market Integration, na Avocado Market Hub, na
- Makampuni ambayo hayazingatii masharti.

7. MAAZIMIO

Baada ya majadiliano mbalimbali katika mkutano huo, masuala kadhaa yalizimiwa kama inavyoonekana katika bangokitita (Kiambatisho na 4).

8. HITIMISHO

Mkutano wa wadau wa zao la parachichi umeonesha dhamira ya pamoja ya Serikali na wadau wa sekta binafsi kuendeleza zao la parachichi kama eneo muhimu la kukuza uchumi wa kilimo nchini. Masuala yaliyojadiliwa yaliweka msisitizo katika kuongeza uzalishaji, kuimarisha ubora, kuboresha mifumo ya masoko na kuongeza ushindani katika soko la kimataifa.

Kauli ya Naibu Katibu Mkuu, Dkt Stephen Nindi, kuhusu kufanya “Biashara isiyo ya Mazoea” (Business Unusual) imetoa mwongozo wa kimkakati kwa wadau wote kuongeza ubunifu, kuboresha utendaji na kuwekeza katika teknolojia na mifumo ya kisasa. Serikali imethibitisha kuendelea kuweka mazingira wezeshi kupitia kuweka ruzuku, sera rafiki na usimamizi wa viwango, ili sekta hii iendelee kukua kwa tija na kuwa chanzo kikuu cha mapato, ajira na fedha za kigeni.

Washirika:

Wadhamini:

Mawasiliano:

Mamlaka ya Udhibiti Nafaka na Mazao
Mchanganyiko
Jengo la Kahawa
Barabara ya Kahawa
S.L.P 2780
Dodoma, Tanzania
info@copra.go.tz
Piga bure: [0800117777](tel:0800117777)

Shirikisha, Boresha, Endeleza